

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

Politikai lap, megjelenik hetenkint ötször.

Egy szám
16
fillér

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Mátyás király tér 8. Telefon-szám: 164. Hirdetéseket a szerkesztőség és a kiadóhivatal mérsékelt árakon vesz fel.

Feladó szerkesztő:
FODOR KÁROLY

Előfizetési árak: A Bajai Független Újság és Bajai Közönség együtt helyben félévre 16 korona, vidékre félévre 20 korona.

Egy szám
16
fillér

Wilson válasza Ausztria-Magyarországhoz.

Washington. (Reutter.) Az Egyesült-Államok válaszára, amelyet az október negyedikén osztrák-magyar jegyzékre adtak és amely Amsterdamban ötödikén és másutt hatodikán közzététett, szövege következő, amint azt a külügyminisztérium Waschingtontól svéd követe útján a svéd külügyminiszterhez intézte:

Külügyminisztérium, október 18. Uram! Van szerencsém igazolni folyó hó 7-én kelt jegyzékének kézhezvételét, amelyet Ausztria-Magyarország császári és királyi kormányának egy közlését az Elnökhöz juttatta. Megbizásom van most az Elnöktől, hogy megkérjem Önt, legyen oly barátságos juttassa el kormánya útján a császári és királyi kormányhoz a következő választ:

Az Elnök kötelességének tartja közölni az osztrák-magyar kormányval, hogy **nem foglalkozhatik ezen kormánynak ezen javaslatával**, mert január 8-iki üzenete óta bizonyos nagyjelentőségű események beállottak, amelyek szükség szerint megváltoztatták az Egyesült Államok kormányának illetékességét és felelősségét. Ama tizennégy feltétel között, amelyeket az Elnök akkor megformulázott, szerepelt a következő: Ausztria-Magyarország népének, amelyeknek helyzetét a nemzetek között megvédenek és biztosítottak kívánjuk látni, megadni kell az autonóm fejlődés legszabadabb lehetőségét. Amióta ezen mondat leiratott és az Egyesült Államok kongresszusa előtt elhangzott, elismerte az Egyesült Államok kormánya, hogy a csehszlovákok és a német, valamint az osztrák-magyar birodalom között a háborús állapot fennáll és a csehszlovákok nemzeti tanácsa defaktó hadviselő kormány, amely felruházza van a megfelelő autoritással arra, hogy a csehszlovákok katonai és politikai ügyeit vezesse. Elismerem továbbá a legmesszebbmenő módon a jugoszlávok nemzeti szabadságra törekvésének jogosságát. Az Elnök ennél fogva nincs már abban a helyzetben, hogy ezen népek pusztá autonómiáját elismerje a bűncsaló apjának, hanem kénytelen ragaszkodni ahhoz, hogy **Ők, és nem U, bíraskodjanak afelett**, hogy vajon az osztrák-magyar kormány részéről minő akció fogja kielégíteni a népek aspirációt, felfogását jogaikról és mint nemzetek családjának tagjait megillető rendelkezésükről. Fogadja Uram legnagyobb nagyrabecsülésem kifejezését. Lansing Róbert. (Cenzurálva. Táviróda)

Bécsi felfogás Wilson válaszárol.

Bécs Wiesner meghatalmazott miniszter Lansing válaszárol a következőképpen nyilatkozott: Wilson eltért eredeti álláspontjától, mert eredetileg a monarchia nemzeti részére autonómiát követelt. Most az anélkül ezt kevesli Ausztria-Magyarország külügyi hivatala felfogja hívni Wilson, hogy nyilatkozzék, milyen feltételek mellett kíván tulajdonképpen tárgyalásokba bocsátkozni.

A király tárgyal a csehekkel.

Bécs. A cseh arisztokrácia megakarja fordítani a cseh nép hangulatát, amely már teljesen köztársasági. Azt ajánlották a királynak, hogy utazzék Walliseradba és ott tessen az érintkezést a cseh néppel. A király legközelebb már el is utazik Walliseradba, ahol már folyik a kassai berendezés.

Magyar politika.

Budapest. Szurmay bécsi utja összefügg a magyar nemzeti hadsereggel. Szurmay a király előtt azt a felfogást képviselte, hogy a magyar hadsereg kereteit a leszerelés alatt lehet kiépíteni.

Budapest. Tegnap délután minisztertanács volt, amelyen megszövegezték a perszonális unió törvényjavaslatot. Wekerle Bécsbe utazott, ma délután a király előtt jelenik meg különkihallgatáson, hogy megszeresse a perszonális unióhoz az előzetes szankciót.

Budapest. Andrassy ma nyilatkozott svájci utjáról. Kijelenti, hogy utazása magánjellegű volt, hogy megállapítsa, hogy milyen külföldön a hangulat a monarchiával szemben.

A német válaszjegyzék.

Berlin. Ma reggel elkészült a német válaszjegyzék. Tartalma eddig még ismeretlen, de állítólag még sokkal előzékenyebb, mint volt az előző.

A Károlyi-párt szerepe.

Budapest. Napok óta el volt terjedve az a hír, hogy Pallavicini örgróf audienciáján szóba került, hogy az ántánt mással, mint a Károlyi párttal nem áll szóba. A király ki akarta nevezni Batthyány Tivadart miniszterelnöknek, de a Károlyi-párt azt kívánta, hogy gróf Károlyi legyen a miniszterelnök. Most, hogy Wilson válasza már ismeretes, elejtették a Károlyi-párt kombinációt.

Bécs. Ma, hétfőn este koronatanács lesz.

A délszláv állam.

Zágráb. A délszláv nemzeti tanács szombat délután ülést tartott, amelyen proklamálták az egységes, független délszláv nemzeti államot. A délszlávok Fiumét is maguknak követelik.

A cseh nemzetgyűlés.

Prága. A csehek ma a következő határozati javaslatot fogadták el:

A nemzeti tanács helyesli a „Cheski Svac” elhatározását, mellyel elutasít minden tárgyalást a belső osztrák helyzet újjászervezésére. A nemzeti tanács leghatározottabban tiltakozik azon legújabb kísérlet ellen, hogy a csehszlovák nép egységét megbontsák és cseh országok egységét és eszkatatlanságát veszélyeztessék. A Narodni Vıbor az egész cseh néppel együtt törhetetlenül azon az állásponton van, hogy Béccsel a cseh nép jövőjéről semmiféle tárgyalásokba nem bocsátkozik. **A csehkérdés megszünt Ausztria-Magyarország belügye lenni, ez immár nemzetközi kérdéssé vált és a többi nemzetközi kérdéssel együtt kerül megoldásra.** Narodni Vıbor egész cseh nép nevében kijelenti, hogy a csehkérdés másképp meg nem oldható, mint a csehszlovák baza feltétlen állami önállósága, függetlensége alapján. Narodni Vıbor egész világ nyilvánossága előtt **határozottan tiltakozik, hogy magyar részről világgá kürtöljék, hogy szlovák testvérei nem akarnak nemzeti és állami egésséget alkotni a cseh nemzettel, melynek el nem választható ágát alkotják.** (Cenzurálva. Táviróda.)

Az álarcos rém.

Temetések temetéseket követnek. Alig van ház, ahol beteg ne volna. Az élet megfagyott. Az iskolákban szünetel az oktatás, a szórakozóhelyeket becsukták, uttege fárnak az emberek az utcán. Senki sem tudja, mikor rohanja meg az álarcos rém, a spanyolnáthának nevezett járvány. Járvány? Igen, az és még sötéten bejelentésre kötelezve, még sem tudunk pontos adatot arról, hányan betegedtek meg benne? hány élet esett ennek az új csapásnak áldozatul? Betegek fetrengnek, szenvednek ágyaikban, de hogy ki szenved spanyolnáthában, azt nem tudjuk. Csak egyvel vagyunk tisztában. Azzal, hogy ebben a városban sok a beteg, a Halál egyre nagyobb, dusabb aratást tart. Megrandítón rémületes, hogy mennyi halottja volt ebben az elmúlt hetben a városnak. És nem tudjuk, hogyan miként védekezünk az új nyavalya ellen. Valóságos álarcos rém, mert még eddig senki sem ismeri, senki sinesen tisztában keletkezésének okával. Csak azt tudjuk, hogy itt van, pusztít, áldozatokat szed.

A hatóság megkísérli az ellene való védekezést. Beszüntette az iskolákban az előadást, becsukta a mozikat és nem engedélyezte a tánciskolát.

Helyes. Csakhogy ez az intézkedés — szerény véleményünk szerint, — nem elegendő. Minden betegségnek a melegágya, minden bacillusnak a tenyésztelege a piszok. Tisztaság félegészség. A hatóságnak vaszszigorral kell intézkednie arról, hogy a városban nagyobb tisztaság legyen. Utcaink nem elég tiszták. Most ne spóroljanak, most ne nézzék, hogy mennyit emészt fel a köztisztaság, hanem költsenek annyit, amennyit az megkíván, de ne legyen az utcán mocsrár és szemét. Lásson utána a rendőrség, hogy a házak udvarai tiszták legyenek. Sok ház udvarán nem is hónapok, hanem esztendő óta kalmozódik fel a rothadás, bacillust terjesztő szemét. Sok házban szegymentes állapotok vannak. A pöcegödörök gyalázatosan elhanyagoltak. Utána kell látni és aki nem tartja tisztán a háza táját, azt minden kimélet és mellétekintet nélkül büntetni kell.

Az orvosok ma túl vannak hajmóva munkával. Csendeskodik a hatóság, hogy az orvosoknak állandóan fogat álljon rendelkezésére. Ha nincs elég sákker, akkor magánfogatot kell rekvirálni. A fő, hogy az orvos gyorsan jusson el a beteghez.

Mindent el kell követni, hogy leküzdjük az álarcos rémet.

H I R E K.

A bajai fronton

Szombatról vasárnapra virradó éjszakán véres harcok dultak. A harcok voltak könnyebb és nehezebb sebesültjei Szabadságos katonák mentek mulatni egy nyilvános házba. A derék hadifiaik mulatsága akkor érte el a forrponjtát, amikor elkezdtek duhajkodni, garázdálkodni. Törték, zúzták, aki a kezük ügyébe került, azt irgalmatlanul elverték. Az arra járó tartalékkórházi őrzőket betét a nyilvános házba, hogy a rendet helyreállítsa. Ez a helyiségben sikerült is. A duhaj katonák eltávoztak a helyiségből, de az utcán lesbe állottak. Amikor a katonai őrzőket kilépett a helyiségből, a duhaj szabadságolt katonák bajonettel támadtak rájuk. Ebből persze harc keletkezett, mert a szolgálatban levő katonák fegyverüket is használták. Vad harc fejlődött ki. A csatazajba beledördült a fegyverropogás. A harcok mindkét részből többen sebesülten kerültek ki. Különösen összeszukkáltak egy tisedest, aki igen súlyos sérülést szenvedett.

A csendőrség most nyomozza a duhajkedő katonákat.

Halálozás. Mint részvétellel értesülünk Ofaer Mór kereskedő hosszú szenvedés után szombaton este meghalt. Az elhunytat hétfőn délelőtt 10 órakor helyezték örök nyugalomra az iar. sírkertben.

A beszerzési csoport annak a közlésére kár fel bennünket, hogy a fa szétosztására vonatkozó híradásunk korai volt, amennyiben a bizottság a szétosztási tervvel csak a héten fog elkészülni. A jövő két elején a fa mindenesetre szétosztásra kerül. A közlelbi módokatokot lepunk még idejekorán fogja közölni. A beszerzési csoport két vagon vereska gyümölcsöt kap, ebből a tagok családtagonként kb. 10 kilót fognak kapni, körülbelül 66—70 filléres áron. Mindazok, akik még a csoporttól cipőfelsőrészt és talpat nem kaptak és arra igényt tartanak, azok jelentkezzenek a munkásbiztosító hivatalban.

A burgonya-kiosztás egyelőre szünetel, mert az első küldemény elfogyott. De november 15-éig be kell érkeznie a megrendelt 30 vagon burgonyának és így mindenki kap abból. Azonban a kiosztás módjára

volna egy szerény megjegyzésünk. Nevezetesen az a véleményünk, hogy a kiosztás módja nem helyes. A sorrendet kellene megfordítani. A Belvárosban laknak a jobb módú, tehát jobban ellátott emberek. Ezek valószínűleg krumplival is jobban el vannak látva, mint a külvárosi lakosság. Ugy volna hát helyes, hogy a körszükségleti cikkeket előbb a legszűkebb külvárosnak adják, ahol jobbra szegény emberek laknak. Előbb ezeknek kell élelmiszert adni és csak azután a jól ellátott Belvárosnak.

A spanyolnátha áldozatai. A tiszti főorvosi hivatalból vett értesülésünk szerint szeptember hó 22-től október hó 16-ig 31 ember halt meg spanyolnáthában, influenzában és tüdőgyulladásban. A többi halottnál az orvosok más diagnózist állapítottak meg. Vasárnap spanyolnáthában 7 ember halt meg.

Az ovodák államosítása tárgyában, amint már megirtuk, értekezlet volt a városházán. Az értekezleten megállapították, hogy az eddigi tárgyalások során tévedések csuszak bele az iratokba, úgy, hogy ha azok megmaradnának, a városra horribilis terheket jelentett volna. Hogy egyebet ne mondjunk, a városnak 6000 koronát adott volna az állam az annuitásos törlesztésekre, holott legalább 40000—50000 korona szükséges erre. Vállalta a város az összes dologi kiadásokat. Ez újabb 30—40000 korona kiadást jelentene. Most a város újabb memorandummal fordul a kultuszminiszterhez, amelynek alapján remélik az ügy kedvezőbb elintézését.

A tejjel a legutóbbi napokban ismét baj volt. A tejek a legutóbbi időkben érhetetlen okból megcsavanyodtak és összementek. A kalocsai vegyész lejött Bajára, megvizsgálta az összement tejeiket, de az összemérés ekát nem tudta megállapítani. A esetesemők azonban állandóan megkapták a nekik kiutalt tejet. A felek nagyrésze néhány nap óta nem viszi el a tejet, mert úgy gondolkoznak, hogy ugys kiába viszik el. Összemeget és használatatlan.

40 halott egy héten. Az anyakönyvi hivatal kimutatása szerint az elmúlt héten 40 halottja volt. Ezek persze nem mind spanyolnáthában haltak meg. A végeredmény azonban mégis, csak 40 a halottak száma egy hét alatt.

A vattagyár egyre kelendőbb lesz az ipari vállalkozók körében. Most már hat ajánlatot

tettek a gyár épületére. Az ajánlattevők mind nagyszabású ipartelep terveznek oda. Az ajánlatok most nagy tárgyalás alapját képezik. Minthogy a város alaposan meg akarja fontolni, kinek adja oda, nem bizonyos, hogy az ügy már a legközelebbi közgyűlés elé kerül-e?

Mikor lesz a közgyűlés? E hó 17-én kellett volna megtartani a város közgyűlését, de akkor el kellett halasztani, mert tárgyai még nincsenek kelőleg előkészítve. Most pedig azért nem lehet meghatározni a közgyűlés napját, mert dr. Paskás D zó főjegyző és egész családja beteg.

Csökken az ingatlanforgalom. A múlt esztendőben és ennek az esztendőnek az elején óriási kereslet volt Baján házak iránt. Mindenki házat vett és házat adott el. Volt olyan ház, amely két-három hónap alatt négyszer is cserélt gazdát és megtértént, hogy némely ház ára két-három hónap alatt a duplájára, sőt a háromszorosára is felszökött. Most, egy-két hónap óta mintha teljesen megszűnt volna a házvásárlási láz. Alig hallani néha egy-egy ház eladásáról hírt.

A szerbiai főkörmányzóság Ujvidéken. Ujvidékről jelentik: A hadihelyzetre, a nemkülönbben a közel jövőben megkezdődő fegyverszüneti tárgyalásokra való tekintettel, a szerbiai katonai főkörmányzóság Belgrádból Ujvidékre tette át székhelyét. Ujvidékre tegnap át ismét haditáptérület és oda került a haditápparancsnokság is. Ujvidékre költözik a főkörmányzóság egész gazdasági csoportja a sorséhszikkalával, továbbá a szerbiai katonai dohánygyárral. Kussevitz szerbiai polgári adáttus és Osuvaj miniszteri tanácsos már Ujvidékre érkeztek, hogy az utolsó rendelkezéseket megtegyék. Payerle Nándor főkapitány az összes iskolákat, a kaszinó és a szállodák helyiségeit katonai előokra rekvirálta.

Szerkesztői üzenet.

Ajánlott levelek érkeznek az utóbbi időkben szerkesztőségünkhez, amelyekben arra kérnek bennünket, hogy jöttek gyűjtést rendezzünk. Sajnáljuk, de a kérésnek nem tehetünk eleget. Gyűjtést csak igasi, nagy nyomer esetén indíthatunk. Félt, hogy a reánk vonatkozó télon szükség lesz erre. Kérjük az ajánlott levelek íróját, ne fáradsjon tovább leve-

MODERN TESTNEVELŐ

Szent Antal-
utca 41. sz.

leivel, mert a kérésnek ezidő-
szerint nem tehetünk eleget.

Kert. Közbejött akadályok
miatt nem tehetjük. Legközelebb
adaadó alkalommal pótoljuk.

A szerkesztésért és kiadásért felelős:
PODOR KÁROLY.

Szerkesztő: Dr. STERN JÓZSEF.

Hirdető: „CORVIN“-NYOMDA BAJA.

Helyénálott a „Corvin“-könyvtársaság
gyűjtésajtóján Mátyás utca 17-177 B. Bűlön.

HIRDETÉSEK

Eladó

tíz métermázsa cinezett —
és öt métermázsa közönséges
használt vastag drót. Érdek-
lőknek felvilágosítást nyújt
Fischhof Samu fűszerkeres-
kedő Baján, Kossuth Lajos-
utca 4. szám. Ugyanott egy
szívókat - szerkezet
is eladó.

Lakás

— lehetőleg külön ház, —
4—5 szoba, konyha, mosó-
konyha és gázbevezetéssel,
esetleg kerttel november 1 re
kerestetik!
Grauug - Bankház.

Egy hasasgöbe

5 darab öthónapos malacael
eladó Budapesti-ut 9. sz. alatt.

Értesítem a tisztelt vá-
sárlóközönséget, hogy a
— kiválóan bevált —

„DOBIN“ mosóporból

ismét sikerült egy na-
gyobb mennyiséget be-
szerezni és azt még
a régi árban bo-
csájthatom forgalomba.

Tisztelettel

RÓNA JÓZSEF.
Baja, Grauug-féle ház.

Keresek megvételre egy na-
gyobb, használt

meteor - kályhát.

Cím a „Corvin“-nyomdában.

*Építéskor a legjobb és legolcsóbb
Hamar PALMA védőt rajta*

**Teher-, luxus-, postautók és autbuszok
legnagyobb választékban komplett felsze-
léssel azonnali szállításra.**

Fekete Sándor — Budapest, Liszt Ferenc-tér 3.

**Gummipótló-kerekek és bőrprotektorok minden méretben
kaphatók és mindenféle felszerelési cikkek.**

Watproof

elszigetelő anyag mellyel nedves fala-
kat és pincéket szárazzá lehet tenni.

Keramit-tégla

kapu bejárat és udvar burkolására.

Kutgyűrűk

esőviz-medencék kutak készítésére

Mész és cement

állandóan friss minőségben.

ajánlja:

Grünhut Miksa

Spitzer-féle tégla és ce-
ment-gyár

Baja. Telefon 111.

Éjjeli inspekciós

október hó 28-ik reggeli 7 óráig
és vasárnap délután nyitva:

GYARMATI EMIL

gyógyszertára.

HIRDETÉSEK

a Bajai Független Ujság és

a Bajai Közlöny részére

jutányos áron vétetnek fel!

Corvin-nyomda.

Baja, Mátyás király-tér 8. szám.

Mindennemű nyomtatványok izléses, pontos és gyors kivitele. Kész nyomtatványok nagy raktára.

„Bajai Független Ujság” és „Bajai Közlöny”
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Telefon-szám: 164.

A BAJAI FÜGGETLEN UJSÁG

Hirdetéseinek ára:

Házak, ingatlanok adásvétele, lakások bérbeadása, mindenféle adás-vétel és ehhez hasonló hirdetések:

10 szög 8 korona — 20 szög 12 korona. — 30 szög 15 korona. — Ezentul 50 szög 20 korona.

Családi értesítések:

Eljegyzési és házassági hir 20 korona. — (Minden külön értesítés helyett) ha hozzá van füzve 25 korona.

Arverési hirdetmények és egyéb hivatalos hirdetések:

egy hasáb 40 korona — minden további megkezdett hasáb $\frac{1}{4}$ hasáb 20 korona.

Hivatalos hirdetéseknel ugyanes az árszabály.

Közgyűlési meghívó pénzüzeteknél vagy egyéb részvénytársaságnál 60 korona.

Mérleg hirdetés: fél oldal 160 korona — egész oldal 300 korona — két oldal 500 korona.

Aru hirdetések:

Egész oldal 300 korona — egész hasáb 90 korona — fél hasáb 50 kor. — negyed hasáb 33 kor.

nyelcad hasáb 16 korona — Egy tizenhatod hasáb 9 korona.